

CURRENT SITUATION OF POLITICAL AND IDEOLOGICAL EDUCATION CONTENT FOR STUDENTS OF THAI NGUYEN UNIVERSITY OF EDUCATION IN THE CONTEXT OF THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION

Nguyen Huu Toan, Nguyen Thi Ut Sau*, Tran Thi Lan, Hoang Thu Thuy

TNU - University of Education

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	16/5/2025	This paper focuses on analyzing the implementation level and content of political and ideological education for students at Thai Nguyen University of Education – Thai Nguyen University. The main research methods include questionnaires, analysis of educational products, and in-depth interviews. The surveyed participants consist of 27 lecturers from Thai Nguyen University of Education during the academic year 2024–2025. The results show that the university regularly implements educational content, achieving good to fairly good levels. However, differences exist in the level and effectiveness of implementation across different content areas. Among the educational contents, the one which was rated the lowest is the education on the global political context and situation. These findings serve as the basis for the author to propose recommendations aimed at enhancing the quality of political and ideological education for students at Thai Nguyen University of Education in the context of the Fourth Industrial Revolution.
Revised:	30/6/2025	
Published:	30/6/2025	
KEYWORDS		
Education		
Politics		
Ideology		
Thai Nguyen		
Industrial revolution		

THỰC TRẠNG NỘI DUNG GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ, TƯ TƯỞNG CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM – ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN TRONG BỐI CẢNH CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP LẦN THỨ TƯ

Nguyễn Hữu Toàn, Nguyễn Thị Út Sáu*, Trần Thị Lan, Hoàng Thu Thủy

Trường Đại học Sư phạm - ĐH Thái Nguyên

THÔNG TIN BÀI BÁO		TÓM TẮT
Ngày nhận bài:	16/5/2025	Nội dung bài báo tập trung phân tích mức độ thực hiện và nội dung thực hiện giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên với phương pháp chính là điều tra bằng bảng hỏi, nghiên cứu sản phẩm hoạt động và phỏng vấn sâu. Khách thể khảo sát là 27 giảng viên Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên và thời gian khảo sát là năm học 2024 – 2025. Kết quả khảo sát cho thấy các nội dung giáo dục được nhà trường thường xuyên thực hiện và đạt mức tốt và khá. Tuy nhiên, có sự khác nhau về mức độ và kết quả thực hiện ở các nội dung giáo dục. Trong các nội dung giáo dục thì nội dung được đánh giá thấp hơn là giáo dục bối cảnh, tình hình chính trị trên thế giới. Kết quả khảo sát thực tế sẽ là căn cứ để tác giả đề xuất các khuyến nghị nhằm nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư.
Ngày hoàn thiện:	30/6/2025	
Ngày đăng:	30/6/2025	
TỪ KHÓA		
Giáo dục		
Chính trị		
Tư tưởng		
Thái Nguyên		
Cách mạng công nghiệp		

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.12822>

* Corresponding author. Email: Sauntu@tmue.edu.vn

1. Giới thiệu

Giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành nhân cách, phát triển tư duy phản biện, đồng thời xây dựng các giá trị đạo đức, trách nhiệm xã hội và năng lực tham gia vào các hoạt động cộng đồng. Trước sự phát triển nhanh chóng của xã hội và công nghệ, đặc biệt trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp lần thứ tư với sự bùng nổ của công nghệ số, trí tuệ nhân tạo và tự động hóa, giáo dục chính trị tư tưởng càng trở nên cấp thiết và quan trọng.

Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã tạo ra nhiều thay đổi căn bản trong mọi lĩnh vực, trong đó có giáo dục. Các công nghệ mới mở rộng cơ hội tiếp cận thông tin và học tập linh hoạt hơn, đồng thời cũng gây ra thách thức trong việc hình thành nhận thức chính trị cho sinh viên. Nghiên cứu của Wu và Tancredi [1] chỉ ra vai trò thiết yếu của các nền tảng học trực tuyến và công nghệ số trong việc truyền tải kiến thức chính trị, giúp sinh viên phát triển kỹ năng tư duy phản biện và giải quyết các vấn đề xã hội phức tạp. Tuy nhiên, sự gia tăng thông tin sai lệch đòi hỏi sinh viên phải nâng cao khả năng tự học và phân tích thông tin một cách chính xác.

Ngoài ra, giáo dục chính trị tư tưởng cần trang bị cho sinh viên không chỉ kiến thức lý thuyết mà còn các kỹ năng xã hội như giao tiếp chính trị, thảo luận công khai và khả năng đóng góp ý kiến vào các vấn đề xã hội. W. Ren và cộng sự [2] nhận định giáo dục chính trị ở đại học giúp nâng cao nhận thức giá trị xã hội, kỹ năng làm việc nhóm và năng lực giải quyết vấn đề – những yếu tố thiết yếu để ứng phó với những thách thức toàn cầu hiện nay như biến đổi khí hậu và xung đột quốc tế.

Bên cạnh đó, công nghệ giáo dục tiên tiến trong cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư tạo ra môi trường học tập linh hoạt, kích thích sáng tạo và phát triển khả năng tự học của sinh viên. Perry và Winne [3] nhấn mạnh vai trò của công nghệ trong việc hỗ trợ phát triển tư duy độc lập và kỹ năng tự điều chỉnh học tập. Martin và Marsh [4] cũng khẳng định tầm quan trọng của các kỹ năng mềm như tư duy phản biện và giao tiếp trong giáo dục chính trị, giúp sinh viên thích nghi với môi trường xã hội ngày càng phức tạp.

Tuy nhiên, các trường đại học hiện nay còn thiếu đổi mới trong giảng dạy giáo dục chính trị tư tưởng. Nhiều chương trình chỉ tập trung vào lý thuyết, chưa phát triển đủ kỹ năng thực hành để sinh viên áp dụng kiến thức vào đời sống xã hội. Shen, Zhang và Chang [5] chỉ ra sự thiếu kết nối giữa lý thuyết và thực tiễn khiến sinh viên khó tham gia hiệu quả vào các hoạt động chính trị xã hội. Ở Việt Nam, Lò Thị Vân [6] cũng nhận định phương pháp giảng dạy còn thiên về truyền đạt lý thuyết, thiếu chú trọng phát triển kỹ năng tư duy phản biện và giải quyết vấn đề xã hội.

Đáng chú ý, các nghiên cứu trong nước như của Nguyễn Văn Hòa [7] nhấn mạnh sự cần thiết đổi mới nội dung và phương pháp giảng dạy giáo dục chính trị tư tưởng nhằm nâng cao tính hấp dẫn và thực tiễn cho sinh viên. Đồng thời, theo Nguyễn Thị Minh Ngọc [8], việc tích hợp công nghệ thông tin và các công cụ giảng dạy tương tác sẽ tạo ra môi trường học tập năng động, tăng cường sự chủ động của sinh viên trong quá trình tiếp thu kiến thức. Bên cạnh đó, Phạm Quang Hưng [9] cũng đề xuất mô hình giảng dạy kết hợp giữa truyền thống và công nghệ số để phát triển toàn diện năng lực chính trị tư tưởng cho sinh viên, giúp họ trở thành những công dân có trách nhiệm và tư duy hiện đại.

Song song với đó, việc ứng dụng các công nghệ hiện đại và phương pháp giảng dạy sáng tạo là cực kỳ cần thiết nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục chính trị tư tưởng. H. Yang [10] đã nhấn mạnh sự cần thiết của các công cụ giảng dạy thông minh để tăng cường tương tác và hiệu quả học tập. Nghiên cứu của Q. Yang và cộng sự [11] cũng cho thấy việc áp dụng công nghệ xử lý ngôn ngữ tự nhiên trong giảng dạy có thể cải thiện chất lượng giáo dục chính trị, giúp sinh viên phát triển khả năng phân tích và tư duy sâu sắc hơn.

Do vậy, nghiên cứu này hướng đến việc đề xuất các giải pháp đổi mới giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 (CMCN 4.0), tích hợp công nghệ và phát triển các phương pháp giảng dạy nhằm nâng cao không chỉ kiến thức lý thuyết mà còn kỹ năng xã hội, tư duy phản biện và khả năng tham gia tích cực vào các vấn đề chính trị, xã hội.

2. Phương pháp nghiên cứu

Để khảo sát thực trạng mức độ và kết quả giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, chúng tôi tiến hành khảo sát trên 27 giảng viên đang giảng dạy tại Khoa Giáo dục chính trị, Giáo dục thể chất, Hóa học, Lịch sử, Địa lí, Ngữ văn, Sinh học, Giáo dục mầm non trong đó có 3 PGS.TS, 15 TS và 9 Th.S. Thời gian khảo sát là năm học 2024 – 2025. Để có kết quả nghiên cứu toàn diện về thực trạng nội dung giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên cần được đánh giá qua các khách thể giảng viên, sinh viên và các lực lượng có liên quan khác. Tuy nhiên, trong khuôn khổ bài báo này, chúng tôi tập trung phân tích đánh giá của giảng viên về nội dung giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên.

Chúng tôi đã sử dụng phương pháp điều tra bằng bảng hỏi, phỏng vấn sâu và sử dụng một số phần mềm xử lý số liệu thống kê. Khi sử dụng phương pháp điều tra bằng bảng hỏi, chúng tôi xác định các khoảng điểm để đưa ra các nhận định đánh giá như sau: Mức độ 1 – Chưa bao giờ/kém (từ 1 đến 1,8); Mức độ 2 – Ít khi/yếu (từ 1,81 đến 2,6); Mức độ 3 – Đôi khi/trung bình (từ 2,61 đến 3,4); Mức độ 4 – Thường xuyên/khá (từ 3,41 đến 4,2); Mức độ 5 – Rất thường xuyên/ tốt (từ 4,21 đến 5,0).

3. Kết quả nghiên cứu và bàn luận

3.1. Mức độ thực hiện nội dung giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư

Để khảo sát mức độ thực hiện nội dung giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, chúng tôi đã sử dụng phương pháp điều tra bằng bảng hỏi. Kết quả thu được thể hiện ở Bảng 1.

Bảng 1. Mức độ thực hiện nội dung giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư

Nội dung	Mức độ thực hiện										Thứ TB	bậc
	1		2		3		4		5			
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%		
1. Nội dung giáo dục chính trị trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư (4,1)												
1.1. Đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước	0	0	0	0	2	7,4	15	55,5	10	37,0	4,29	3
1.2. Hệ thống chính trị	0	0	1	3,7	4	14,8	15	55,5	7	25,9	4,03	7
1.3. Tình hình kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh của đất nước	0	0	0	0	4	14,8	15	55,5	8	29,6	4,14	5
1.4. Bối cảnh, tình hình chính trị thế giới	0	0	2	7,4	5	18,5	15	55,5	5	18,5	3,85	10
1.5. Nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh...	0	0	0	0	2	7,4	12	44,4	13	48,1	4,4	1
2. Nội dung giáo dục tư tưởng trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư (4,2)												
2.1. Lý tưởng cách mạng, tin tưởng và đi theo con đường cách mạng mà Đảng, Bác Hồ, dân tộc đã lựa chọn	0	0	0	0	3	11,1	13	48,1	11	40,7	4,29	3
2.2. Tinh thần yêu nước, tự hào dân tộc	0	0	0	0	2	7,4	14	51,9	11	40,7	4,3	2
2.3. Tin tưởng, quyết tâm xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam	0	0	1	3,7	4	14,8	15	55,5	7	25,9	4,03	9
2.4. Bản lĩnh chính trị vững vàng trước sự chống phá của các thế lực thù địch	0	0	0	0	3	11,1	14	51,9	10	37	4,25	4
2.5. Ý chí tự lực, tự cường, khát vọng cống hiến phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc...	0	0	0	0	3	11,1	17	63	7	25,9	4,14	5

Nhìn vào kết quả trên cho thấy công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên trong bối

cánh cách mạng công nghiệp lần thứ tư được quan tâm chú trọng (mức độ thực hiện thường xuyên); tuy nhiên mức độ thực hiện từng nội dung có sự khác nhau:

Về nội dung giáo dục chính trị trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư: Nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh... được giáo viên đánh giá thực hiện thường xuyên nhất.

Chúng tôi đã phỏng vấn 02 giảng viên Khoa Giáo dục chính trị kết hợp nghiên cứu chương trình đào tạo của các ngành, kết quả cho thấy: Nội dung giáo dục tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh được thực hiện trong học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh với nội dung của Chương 6: Tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa, đạo đức và con người. Đồng thời đây là nội dung được giáo dục thường xuyên trong quá trình sinh viên học tập tại nhà trường. Ngoài học trên lớp, sinh viên còn tham gia các cuộc thi tìm hiểu tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và được triển khai cụ thể hóa trong học tập và rèn luyện của sinh viên.

Nội dung đường lối chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước được quan tâm thực hiện ở mức thường xuyên và xếp thứ hai.

Kết quả phỏng vấn sâu 03 giảng viên khoa Giáo dục chính trị kết hợp nghiên cứu chương trình đào tạo cho biết nội dung này được cụ thể hóa trong các học phần: Kinh tế chính trị Mác – Lênin; Chủ nghĩa xã hội khoa học; Lịch sử Đảng; Pháp luật đại cương... Khi tham gia học tập, sinh viên được nghiên cứu lý thuyết kết hợp bài tập thực hành, dự án nên rất thuận lợi để sinh viên phát triển nhận thức và năng lực thực hành liên quan đến nội dung giáo dục.

Nội dung thực hiện ở mức thấp hơn là bối cảnh tình hình chính trị của thế giới. Nội dung này được thực hiện trong chương trình học phần Kinh tế chính trị Mác – Lênin; học phần Chủ nghĩa xã hội khoa học.

Chúng tôi đã phỏng vấn sâu 02 giảng viên Khoa Giáo dục chính trị, kết quả cho thấy trong quá trình giảng dạy, giảng viên đã đề cập, phân tích đến tình hình chính trị của thế giới ở các góc độ tiếp cận khác nhau phù hợp với nội dung bài học ở mỗi học phần, qua đó liên hệ với Việt Nam. Việc nhận diện, đánh giá bối cảnh và các sự kiện chính trị thế giới tuy chưa được tổ chức thành các chuỗi hoạt động chủ yếu, thường xuyên, trọng tâm trong bài học của các học phần lý luận chính trị nhưng đã được giảng viên tích hợp trong giảng dạy một số nội dung liên quan đến sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân trên thế giới; dân chủ tư sản, nhà nước pháp quyền trong học phần Chủ nghĩa xã hội khoa học; liên quan đến kinh tế thị trường, chủ nghĩa tư bản độc quyền nhà nước trong học phần Kinh tế chính trị và vấn đề công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập kinh tế quốc tế trong học phần Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam. Việc nghiên cứu, so sánh các quan điểm, các vấn đề chính trị thế giới và tình hình chính trị ở Việt Nam, từ đó rút ra bài học kinh nghiệm cho Việt Nam cũng là hướng tiếp cận biện chứng được giảng viên vận dụng trong các bài học, tuy nhiên mức độ lồng ghép, tích hợp các nội dung về bối cảnh tình hình chính trị thế giới vào bài học lý luận chính trị chưa được thường xuyên, liên tục, chưa được tổ chức dưới dạng chuyên đề độc lập, chuyên sâu. Đặc biệt, trong thời đại toàn cầu hóa và CMCN 4.0, việc tiếp cận thông tin chính trị của thế giới một cách khách quan, toàn diện và khoa học đang trở thành một nhu cầu nhưng cũng là thách thức lớn đối với mỗi sinh viên. Điều đó đòi hỏi cần phải nâng cao năng lực tư duy phân biện, kỹ năng truyền thông số, và đặc biệt là công tác giáo dục chính trị, tư tưởng phải đổi mới mạnh mẽ để thích ứng.

Về nội dung giáo dục tư tưởng: Nội dung được giảng viên thường xuyên thực hiện là giáo dục sinh viên tinh thần yêu nước, tự hào dân tộc và lý tưởng cách mạng, tin tưởng và đi theo con đường cách mạng mà Đảng, Bác Hồ, dân tộc đã lựa chọn.

Nghiên cứu chương trình đào tạo của các ngành, chúng tôi nhận thấy nội dung giáo dục sinh viên tinh thần yêu nước, tự hào dân tộc được đề cập trong rất nhiều các học phần: học phần Triết học Mác – Lênin; học phần Chủ nghĩa xã hội khoa học; học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh...

Nội dung Lý tưởng cách mạng, tin tưởng và đi theo con đường cách mạng mà Đảng, Bác Hồ, dân tộc đã lựa chọn được thực hiện trong các học phần: Triết học Mác – Lênin; học phần Chủ nghĩa xã hội khoa học; học phần Tư tưởng Hồ Chí Minh; học phần Lịch sử Đảng. Đây là những

nội dung gắn liền với chương trình của các học phần trong chương trình đào tạo được tổ chức đa dạng các hình thức tổ chức dạy học. Ngoài ra, sinh viên được thực hiện các bài thực hành, thảo luận nhóm nên đã bước đầu áp dụng kiến thức được học để phát triển bản thân và đề xuất cách thức giải quyết các vấn đề trong thực tiễn có liên quan đến nội dung nghiên cứu.

3.2. Thực trạng kết quả thực hiện nội dung giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên

Để khảo sát thực trạng kết quả thực hiện nội dung giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên, chúng tôi đã sử dụng phương pháp điều tra bằng bảng hỏi. Kết quả thu được thể hiện ở Bảng 2.

Bảng 2. Kết quả thực hiện nội dung giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư

Nội dung	Kết quả thực hiện										TB	Thứ bậc
	1		2		3		4		5			
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%		
1. Nội dung giáo dục chính trị trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư (4,21)												
1.1. Đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước	0	0	0	0	2	7,4	13	48,1	12	44,4	4,37	1
1.2. Hệ thống chính trị	0	0	1	3,7	3	11,1	13	48,1	10	37	4,18	4
1.3. Tình hình kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh của đất nước	0	0	0	0	3	11,1	16	59,2	8	29,6	4,18	4
1.4. Bối cảnh, tình hình chính trị thế giới	0	0	2	7,4	6	22,2	10	37	9	33,3	3,96	10
1.5. Nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh...	0	0	0	0	2	7,4	13	48,1	12	44,4	4,37	1
2. Nội dung giáo dục tư tưởng trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư (4,23)												
2.1. Lý tưởng cách mạng, tin tưởng và đi theo con đường cách mạng mà Đảng, Bác Hồ, dân tộc đã lựa chọn	0	0	0	0	4	14,8	11	40,7	12	44,4	4,29	3
2.2. Tinh thần yêu nước, tự hào dân tộc	0	0	0	0	3	11,1	14	51,9	10	37	4,25	8
2.3. Tin tưởng, quyết tâm xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam	0	0	1	3,7	2	7,4	13	48,1	11	40,7	4,25	8
2.4. Bản lĩnh chính trị vững vàng trước sự chống phá của các thế lực thù địch	0	0	0	0	5	18,5	12	44,4	10	37	4,18	4
2.5. Ý chí tự lực, tự cường, khát vọng cống hiến phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc...	0	0	1	3,7	4	14,8	11	40,7	11	40,7	4,18	4

Số liệu trong Bảng 2 cho thấy: các nội dung giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư được đánh giá chủ yếu ở mức tốt và khá. Nội dung được đánh giá đạt kết quả cao nhất là: nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Điều đó cũng lý giải vì sao một số nội dung có mối tương quan chặt chẽ với phương diện này đều có sự đánh giá cao ở mức tốt và khá của sinh viên và giảng viên, như nội dung về giáo dục “lý tưởng cách mạng, tin tưởng và đi theo con đường cách mạng mà Đảng, Bác Hồ, dân tộc đã lựa chọn”; “Bản lĩnh chính trị vững vàng trước sự chống phá của các thế lực thù địch”; “Ý chí tự lực, tự cường, khát vọng cống hiến phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc”... Trong khi, nội dung được đánh giá ở mức thấp hơn là: Bối cảnh, tình hình chính trị thế giới. Kết quả này hoàn toàn phù hợp với sự đánh giá của giảng viên về mức độ thực hiện nội dung giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên ở trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên hiện nay.

Qua nghiên cứu khung chương trình đào tạo, đề cương học phần các môn lý luận chính trị ở trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên cho thấy, công tác giáo dục đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước được thực hiện ở tất cả các học phần của chủ nghĩa Mác – Lênin; học phần tư tưởng Hồ Chí Minh nghiên cứu chuyên sâu về các vấn đề tư

tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Hình thức và phương pháp giảng dạy các học phần lý luận chính trị đã có bước đổi mới căn bản. Phương pháp dạy học tích cực được giảng viên coi trọng, hoạt động thảo luận nhóm, thực hành đã có sự thay đổi về nội dung và cách thức triển khai hoạt động để sinh viên được vận dụng tri thức lý luận đã học vào việc nhận diện, đánh giá, giải quyết các vấn đề chính trị, kinh tế, xã hội của thực tiễn cuộc sống và hoạt động nghề nghiệp. Trong chương 3 - Chủ nghĩa duy vật lịch sử thuộc học phần Triết học Mác – Lênin đã có nội dung thảo luận: “Vận dụng kiến thức của chủ nghĩa duy vật lịch sử về vai trò quyết định của tồn tại xã hội đối với ý thức xã hội để lý giải chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước ta về xây dựng gia đình văn hóa, thôn xóm văn hóa; xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc”. Trong học phần Chủ nghĩa xã hội khoa học, giảng viên đã thiết kế một chuỗi các nội dung thảo luận, thực hành: Nhận diện, phê phán những quan điểm sai trái, thù địch về sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân và Đảng Cộng sản Việt Nam (chương 2); Nhận diện và phê phán những quan điểm sai trái, thù địch về thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam hiện nay; ý nghĩa của việc đấu tranh, phê phán những quan điểm đó đối với cách mạng nước ta hiện nay (chương 3); nhận diện và phản bác âm mưu của các thế lực phản động thù địch trong vấn đề dân chủ xã hội chủ nghĩa và nhân quyền ở nước ta hiện nay; Chỉ ra nguyên nhân và biện pháp khắc phục (chương 4). Đặc biệt, một số trong những nội dung này đã được xây dựng thiết kế ở các tiết học Elearning trên hệ thống của nhà trường để tạo diễn đàn để sinh viên trao đổi học thuật, tranh biện, phản biện đối với các quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng, qua đó giáo dục tinh thần yêu nước, trách nhiệm bảo vệ nền tảng tư tưởng cho sinh viên, góp phần hữu ích vào việc trực tiếp giáo dục bản lĩnh chính trị vững vàng trước sự chống phá của các thế lực thù địch; giáo dục lý tưởng cách mạng, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội mà Đảng, Bác Hồ, dân tộc đã lựa chọn. Đây là một trong những nội dung, nhiệm vụ cốt lõi mà công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên cần tiếp tục phát huy và đổi mới.

Tuy nhiên, kết quả khảo sát được thống kê ở Bảng 2 cho thấy, hiệu quả giáo dục về bối cảnh, tình hình chính trị thế giới chưa được đánh giá ở mức cao trong tương quan so sánh với các nội dung khác. Điều này phản ánh một thực tế rằng, nhu cầu, mong muốn, nguyện vọng của sinh viên được trang bị, khám phá, chiếm lĩnh các tri thức khoa học về bối cảnh, tình hình chính trị thế giới là rất lớn. Tư duy này hoàn toàn phù hợp với bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư phát triển mạnh mẽ hiện nay. Đây sẽ là nội dung chúng tôi quan tâm đề xuất biện pháp để nâng cao kết quả thực hiện giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư từ việc phát triển chương trình đến việc cách tân, đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra, đánh giá, tăng cường hoạt động trao đổi, tranh biện, tìm tòi, khám phá, vận dụng phương pháp luận của chủ nghĩa Mác – Lênin để luận giải các vấn đề bối cảnh, tình hình chính trị thế giới một cách khách quan, khoa học.

4. Kết luận và khuyến nghị

Dựa vào kết quả nghiên cứu cho thấy Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên đã quan tâm giáo dục tư tưởng, đạo đức cho sinh viên trong bối cảnh các mạng công nghiệp lần thứ 4. Kết quả giáo dục thể hiện ở mức tốt và khá. Tuy nhiên, trong thời gian tới nhà trường cần tiếp tục quan tâm hơn nữa giáo dục bối cảnh tình hình chính trị trên thế giới và tăng cường các bài tập thực hành vận dụng để giáo dục tinh thần yêu nước, tự hào dân tộc và tin tưởng, quyết tâm xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Để công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư tại Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên đạt hiệu quả, chúng tôi đề xuất một số khuyến nghị cơ bản sau:

Về phát triển chương trình đào tạo: xây dựng chương trình giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư phù hợp điều kiện thực tế của nhà trường và bối cảnh thực tiễn theo hướng tích hợp giáo dục nội dung bối cảnh, tình hình chính trị thế giới;

Về tổ chức thực hiện chương trình đào tạo: Đa dạng hóa các hình thức, phương pháp giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên đảm bảo thường xuyên, liên tục; tăng cường các hoạt động thảo luận, thực hành để nâng cao năng lực tư duy phân biện, kỹ năng truyền thông số cho sinh viên;

Về ứng dụng các điều kiện công nghệ thông tin trong giáo dục đạo đức, tư tưởng cho sinh viên: Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên để phù hợp bối cảnh chuyển đổi số trong giáo dục (bổ sung các bài giảng Elearning trong chương trình đào tạo; tăng cường truyền thông trên mạng xã hội để giáo dục tư tưởng, đạo đức cho sinh viên; tổ chức các cuộc thi online tìm hiểu tư tưởng, tấm gương đạo đức của Chủ tịch Hồ Chí Minh và các nội dung có liên quan khác...).

Lời cảm ơn

Tập thể tác giả trân trọng cảm ơn Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên. Bài báo là sản phẩm đề tài cấp cơ sở: Nghiên cứu một số biện pháp nhằm nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, tư tưởng cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư; mã số TNUE – 2023 – 16.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] L. Wu and H. Tancredi, "Network Ideological and Political Education System in the Age of Information," *International Journal of Web-Based Learning and Teaching Technologies*, vol. 19, no. 1, pp. 1–20, 2024.
- [2] W. Ren, R. Wang, S. N. A. Mohamad, Y. Xie, and Z. Chang, "A Quantitative Analysis of the Influence of Ideological and Political Education on Students' Social Responsibility," *Journal of Infrastructure, Policy and Development*, vol. 8, no. 1, pp. 1-14, 2024.
- [3] N. E. Perry and P. H. Winne, "Investigating the Role of Self-Regulation in Learning," *Learning and Instruction*, vol. 16, no. 6, pp. 455-469, 2006.
- [4] A. J. Martin and H. W. Marsh, "Academic Achievement and Motivation in Students: An Overview of the State of the Art," *Learning and Individual Differences*, vol. 16, no. 4, pp. 315-322, 2006.
- [5] Y. Shen, S. Zhang, and G. Chang, "Integrating Case-Based Learning with Curriculum Design for Ideological and Political Education," *Frontiers in Education*, vol. 10, pp. 1-9, 2025.
- [6] T. V. Lo, "Research on Teaching Methodology in Political Education at High Schools in Vietnam," *Journal of Educational Research*, vol. 25, no. 3, pp. 45-60, 2015.
- [7] V. H. Nguyen, "Innovation in content and teaching methods of political and ideological education in universities," *Journal of Education and Development*, no. 15, pp. 45-53, 2020.
- [8] T. M. N. Nguyen, "Application of information technology in teaching political and ideological education at university," *Vietnam Journal of Educational Sciences*, vol. 64, no. 3, pp. 120-128, 2019.
- [9] Q. H. Pham, "Teaching model combining traditional and digital technology in ideological and political education," *Journal of Educational Research*, no. 8, pp. 78-85, 2021.
- [10] H. Yang, "Exploration of intelligent teaching means of ideological and political education," *International Journal of Information and Communication Technology Education*, vol. 20, no. 1, pp. 1-17, 2024.
- [11] Q. Yang, H. Xin, X. Ji, and F. Mai, "utilizing natural language processing to enhance the ideological and political education for college students," *International Journal of Web-Based Learning and Teaching Technologies*, vol. 19, no. 1, pp. 1-15, 2024.